

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaë

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LXXIIX. Sumptus, Impensa. vid. Expensæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

de aliud scribitur instrumentum etiam ab eodem notario, in quo ego ad centum ex mutuo obligor: hæc quantitas ab illa prima diversa præsumitur, Jafon. in dict. l. triticum. n. 8. vers. similiter, & tertio de V. O. ibidemque Ahiat. n. 22. Cravett. consil. 182. n. 2. Jafon. in l. plani. vers. eadem. n. 1. in fin. ff. de legat. 1. vel (3) quando duæ adfunt judiciales confessiones ejusdem causæ & quantitatis, & hoc casu plures summas præsumi, docent. Bart. in d. l. triticum. n. 4. & Alex. n. 8. Barbat. consil. 25. col. 4. lib. 1. cum in casu, ubi duæ sunt extrajudiciales ejusdem summae & ex eadem causa confessiones, una sola summa præsumatur, Alex. consil. 4. num. 4. lib. 1. Nevizan. consil. 96. n. 7. sicuti & (4) summa duplicata præsumitur, quando quis per testes probare conatur, ad evitandam eorum contrarietatem, Felin. in cap. cum tu, ubi Abbas, Imol. & Butr. num. 11. vers. datur etiam alias de testib.

IV.

SUMMÆ majori inest minor, l. 1. §. si stipulanti 4. ff. de verb. obligat. l. diem proferre. 27. §. si plures 3. de recept. qui arbitr. recep. l. 9. ibi: quo res pluris est, utique tanti est. de in lit. jur. cap. 1. de arbitr. lib. 6. Bald. consil. 307. vers. in contrarium. lib. 1. Pichard. ad §. praterea. n. 8. Instit. de inut. stipulat. Card. Seraphin. decis. 267. n. 4. Card. Tusch. præct. conclus. tom. 7. lit. S. conclus. 885. per totam. Menoch. consil. 265. num. 3. Thesaur. decis. 122. n. 10. Perreg. Patav. decis. 62. n. 2. vers. quanti Judex. Aloyf. Ricc. in collect. decis. 1635. Joan. Maria. Novar. quæst. forens. lib. 1. q. 24. n. 6.

Primò limita, quando sunt diversæ dispositiones, quia tunc summa major non continet minorem, Alex. consil. 179. Viso processu. num. 14. vers. nec etiam, lib. 5. quem refert Cardin. Tusch. d. conclus. 885. n. 19. Idem est, quando summæ diversitas constituit specierum diversitatem, secundum Card. Seraph. cit. loc.

Secundò limita, quando sumus in contractu ex causa onerosa, Alex. consil. 18. numer. 3. lib. 1. Cardin. Tusch. concl. 885. num. 22.

Tertiò limita in literis ad beneficia vacatura ad summam majorem, putà primum vacaturum valoris centum, non potest capere beneficium de minori summa propter odium literarum similium, quia in casu major summa non continet minorem, Lap. alleg. 79. n. 3. vers. sed quare. & consil. 102. numer. 6. vers. secundo. Zabarel. consil. 136. num. 4. Card. Tusch. d. concl. 885. n. 23.

Verum contra nostrum Axioma obstat difficilis text. in l. si decem 54. in princ. ff. locati. ubi dispositio concepta super majori summa, non verificatur in mino-

ri; nec satisfacit communis intellectus, Bart. in d. l. 1. §. si stipulanti 4. quem sequuntur Anton. Gom. tom. 2. variar. ubi de contractib. cap. 9. num. 4. Conan. Comment. Juris lib. 8. cap. 11. num. 4. Emman. Costa lib. 1. lect. cap. 2. num. 1. assentis propterea ibi dispositionem conceptam verificari in minori, quia agitur de causa onerosa, in qua non procedit hujusmodi Axioma, sed tantum in causa lucrativa, quia vincitur ex eadem l. si decem. in secundo casu, ubi probatur majorem summam prolatam à conductore verificari in minori per se.

Quare rejecto supradicto intellectu, considero dispositionem conceptam super majori summa, non verificari in minori, nisi appareat verisimiliter dispositionem intendisse quemcunque summam contentam sub majori. Cum igitur in primo casu dict. l. si decem. major summa proferatur à petente, scilicet à domino rei locatae, ideo non videtur consentire in minori summa, quia est ei præjudicialis: attamen secundo casu major summa proferatur à promittente, scilicet conductore, & ideo in minori consensisse videtur: nam verisimiliter præsumitur conductorem, qui in majori summa consensit, à fortiori consentire in minori, si intelligeret locatorem minus velle locare, quia per hoc fit melior conditio ipsius. Sensus verò d. §. stipulanti. ex quo probatur hujusmodi Axioma, (omissis variis intellectibus, de quibus Menchac. de success. creat. §. 10. num. 142.) potest verificari legendo illum continuativè ad vers. nisi stipulatori. supra proximè præcedentem; & ita loquitur in casu, quo diversitas promittentis majorem, vel minorem summam, in continenti placuit interroganti, & ita ex eo quod fuit sequuta complacentia stipulationis in diversitate summæ promissæ, propter quam valet stipulatio in minori summa.

CAP. LXXIIX. Sumptus. Impensa. vid. Expense.

Axioma I.

Sumptibus suis nemo cogitur servire, cap. cum officii 16. extr. de præscr. aut militare, cap. cum sit Romana 10. de simon. c. 16. de præscrip. vid. infr. c. Suum.

Limita in præfectis bellicis, qui tempore necessitatis arma, pulverem nitratum, cæteraque ad locorum

locorum defensionem necessaria suo sumtu comparare tenentur, pecuniâ ex publico postea recuperanda. Aliâs graviter puniendi, Perez. C. de Fabricens. num. 15.

II.

Licet quis munera publica in duobus locis non possit subire, quamvis velit, potest tamen, si cum sumtu sint conjuncta, ab his enim nemo volens repellitur, Perez. C. de muner. & honor. non contin. n. 15. Ex adverso, licet filius ob munera publica a patre gesta vacatione non gaudeat, l. 1. C. d. t. gaudet tamen ratione eorum, quæ cum sumtu sunt, l. 6. ff. de legation. Brunnem. ad l. 1. C. eod. Ceterum à muneribus, quæ sumtu peraguntur, nec septuaginta annos nati, nec plures liberos habentes, nec philosophi excusantur, Perez. C. de muner. patrimon. n. 9. seq.

III.

Sumptus studiorum annumerantur alimentis & necessariis impensis, l. 6. §. 5. de Carbon edit. Non tamen peti possunt post mortem patris l. ex parte 39. §. 4. ff. fam. hercis. vivo autem eo facti conferendi sunt, siquidem pater eos annotaverit.

CAP. LXXIX.
De Supellectili.

Axioma I.

Quæcunque nomen sui generis separatum habent, illa sub supellectili legata non continentur l. 6. pr. ff. de supellect. Leg. quia talia appellativa nomina non sunt in potestate testatoris l. 4. ff. de Legat. 1. Non igitur continentur instrumenta artificis, das Handwerkerzeug / sub nomine supellectilis d. l. 6. pr. ff. nec libri, capsæ, pugillares &c. l. 6. §. 1. ff. eod.

Limita: nisi doceri possit, Testatorem de his quoque sensisse, l. 8. in fin. ff. eod.

CAP. LXXX.
Superbia.

Superbiæ calumniam habet omne, quod non propter necessitatem, sed propter venustatem accipitur, cap. omnes. §. à priscis 21. quest. 4.

CAP. LXXXI.
Superfluum, Superfluitas.

Axioma I.

Superfluum non censetur, quod ad declarationem ponitur, §. 1. ibi: nulla enim. Institut. de patr. potest. l. quis dubitationis §. ibi Dec. & Cagnol. ff. de R. I. Alban. consil. 11. n. 30. & consil. 27. n. 7. Tiraquel in tractat. de retract. tit. 1. gl. unic. n. 5. Ludov. Zundt in respons. pro uxore. n. 5. Roland. à Valle 3. consil. 56. n. 29.

II.

Superflua admittere securus est, quàm necessaria omittere, Speculat. in tit. de deposit. §. se-

primo. num. 8. per cap. non estimemus 13. q. 2. l. testamentum 17. Cod. de testam. l. 7. Cod. de donationib. l. 56. ff. mandat. l. 32. §. 6. ff. de aur. legat. l. 26. in fin. ff. de adim. legat. l. 65. ff. de verb. obligat. l. 81. l. 94. de §. 1. Paul. 3. de sentent. 4. §. 10. Gail. lib. 1. observ. §. 1. n. 9. Vult. 3. Consil. Marp. 24. n. 79.

III.

Actus superfluous non vitiat, etiam si vitiosè observetur, l. 1. C. de rei uxor. act. gloss. singul. in §. soror verò. Institut. de libert. in verb. transi. Bl. in l. consent. ancum. col. 5. C. quom. & quand. judex. At si verum amamus, neque d. l. i. quicquam probat: ac gloss. ista videtur esse erronea; pessimè enim ratiocinatur: cur Dominus in transitu possit manumittere, quia scilicet sine transitu quoque potest manumittere, nulla enim collectio est, sed hæc ratio subest, quia manumissiones sunt jurisdictionis voluntariæ; Ergo quocunque loco & tempore fieri possunt, ut rectè summa d. l. habet, neque Bald. aliquid de hac re disse-rit, vid. Tusc. tom. 1. conclus. lit. d. conclus. 67. n. 32. in voce Abundans cautela.

IV.

Superflua non nocent, l. cum antiquitas 28. Cod. de testament. v. c. Obligatio non debet fieri ad eum casum, ex quo possit fieri superflua, nugatoria & elusoria, Curt. sen. consil. 29. num. 4. Dec. consil. 48. & consil. 49. n. 3. Zak. consil. 13. n. 50.

Disting. An superflua sint præter rem, an vero contra rem? priori casu nocent, posteriori vero non, ut si quis negotium in testamento diversum in actu testandi celebrare velit, vid. not. ad l. non est mirum 26. de pignor. act. Wesenbec. in parat. ff. de adil. edit. n. 10. & l. 1. §. 2. de publican. & vectigal.

V.

SUPERFLUITAS evitanda est in omni interpretatione, & dispositione, ut per Rolandum à Valle consil. 62. num. 30. & seq. libr. 3. quem refert Cardin. Tusch. practicar. conclusion. tom. 7. litera S. conclus. 895. num. 36. Menoch. consil. 81. numer. 32. Rot. decis. 702. num. 3. apud Farinacium, part. recentior. & decis. 75. num. 8. eadem part. 2. dicit, quod non est recedendum à natura rei, ut superfluitas evitetur, & decis. 357. num. 1. ead. part. 2. censet, quod superfluitas non debet admitti etiam in quacunque materia odiosa, & in dispensatione. [quod enim potest fieri per pauciora, non debet fieri per plura, & propterea Imperator omnem verborum sitatem iustâ indignatione persequitur, l. ultima §. in refutatoriis. C. de appellat. ac ea, quæ sunt superflua, non sunt in LL. inserenda tanquam nullius utilitatis, fac. l. 1. ff. quod met. caus. cap. multa. & ibi Panorm. de præbend. c. erit autem lex 4. distinet. Jason in l. ait Pretor. l. 1. in primo notabili ff. de iust. & jur. Unde ad evitandam superfluitatem ea etiam, quæ sunt ultra naturam